

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HIVATAL
Világörökség Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága

201/0100/05

Dr. Schneller István főépítész úr
részére

Kisvárdi István
18.26. Székely

Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal
Főépítészeti Iroda

Budapest,
Városház u. 9-11.
1052

Tisztelt Főépítész Úr!

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL		
IKTATÓSZÁM	21-465/4/2005 5980	
IKTATVA	2005 -09- 3 0	
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ	ELŐZMLAY
0	Kisvárdi	EH

BUDAPEST FŐPOLGÁRMESTERI	WESTERI
IKTATÓ	21-307/4/05
IKTATVA	2005 -09- 3 0
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ
0	Kisvárdi

Folyó hó 9-én kelt levelében foglaltakra az alábbiakban tájékoztatom Önt a világörökségi helyszínt alkotó mag- és védőterület egységes kezelésének és védelmének hazai jogszabályi rendelkezéseiről.

A világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló 1972-es UNESCO Egyezmény, melyet az 1985. évi 21. tvr. tett a hazai jogrendszerünk részévé, annak 1. és 5. cikkelye értelmében a világörökségi jegyzékbe felkerült adott helyszín, mind a helyszín fekvése szerinti állam, mind az egyetemes emberi kultúra kiemelt örökségi elemét képezi. Ennek megóvásának kötelezettségét és fenntartható fejlesztésének követelményeit a helyszín fekvése szerint illetékes állam, illetve annak a védett érték megóvására hivatott szerve, és szervezetei kötelezettek. Ebből következik, hogy az Egyezmény alkalmazása szempontjából az 1. Cikkelyben definiált fogalmak között szereplő helyszín fogalma nem tesz különbséget mag- és védőterület között, tehát analogia legis alapján megállapítható, hogy maga az Egyezmény az adott a világörökségi területet, helyszínt egységesen feltételezi.

A kulturális örökségvédelméről szóló 2001. évi LXVI törvény felhatalmazási részében a nemzeti kulturális örökség miniszterét jogkörében felhatalmazza abban, hogy az M, MJT védeltséget élvező területekre, egyfelől védeltségi rendeletet bocsásson ki, másfelől nevezett rendeletében az adott védett területre speciális szabályokat állapítson meg a hivatkozott törvénytől eltérően is.

Ismeretes, hogy a kibővített világörökségi helyszínt a NKÖM minisztere folyó év során egységes MJT besorolás alatt védetté nyilvánította rendeletben, és a területre vonatkozó kezelési szabályokat tartalmazó Kezelési Tervet jelen pillanatban Titkárságunk és az Önök hivatalának Települési Értékvédelmi Ügyosztálya megbízásából készül.

A jogalkotásról szóló 1989. évi XI. törvény megállapít egy adott szabályzási területre egy kötelezően betartandó jogforrási hierarchiát. E rendszerben az önkormányzati rendelet ugyanolyan autonómiával bír, mint a legfőbb népszuverenitási szervünk az Országgyűlés által alkotott törvények. E szuverenitás csak egyetlen módozatot hordozhat magában, mely kifejezetten a jogalkotási folyamatot, mint eljárási szabadságot adja meg az önkormányzatok részére.

Ugyanakkor a jogforrási hierarchia szerint az önkormányzatok nem rendelkeznek jogalkotási folyamatok során tartalmilag kötetlen szabadsággal, mert egyfelől az adott szabályzási területre vonatkozólag nem hozhatnak a magasabb jogforrási szinten elhelyezkedő jogforrásban foglaltakkal ellentétes szabályzást, nem alkothatnak jogforrást olyan szabályzási területre, melyből kizárja automatikusan a lehetőségét ennek egy magasabb szinten elhelyezkedő jogforrás.

FAX: 3211604

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HIVATAL
Világörökség Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága

Ebből következik, hogy a hivatkozott Egyezmény és törvény összevetése során, a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő miniszteri rendelet, mint az Egyezmény 3. §-ának értelmében a hazai végrehajtásért felelős kiemelt jogforrás is egyben, egységes helyszínként fogja fel a magyar világörökségi területek mag- és védőterületét, mert a világörökségi területre, mint ugyan osztott, de egységes egész ingatlan együttesre MJT-t hirdetett ki. Ebből következik, hogy egy magasabb jogforrás, megállapította a konkrét szabályzási területét az adott helyszínek, és ettől eltérni csak abban az irányban lehet az önkormányzatoknak, melyet a hivatkozott törvény részükre megenged.

A lehetséges eltérés az Ötv. értelmében igen szűk körben képzelhető el, és ezen eltérés elsődlegesen a Fővárost illeti meg, hiszen a Főváros hatásköri eltérését a települési önkormányzatokhoz képest és ezt értelmezve a Főváros Kerületi Önkormányzatainak tekintetében, a törvény 62.§ (1). bekezdése deklarálja.

Ezen pozitív hatásköri áttolódásnak taxatív felsorolását a hivatkozott törvény 63/A. §-a sorolja fel, melyben többek között a világörökségre vonatkozó keretszabályozási és szabályzási kerettervek elkészítése is beletartozik.

Ezt támasztja alá az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény 6.§ 1. bekezdése is, mely az ún. keretszabályok megállapítását és a szabályzási kerettervek tekintetében a Fővárosi Önkormányzatnak pozitív hatáskörbővülést ismer el. Ennek megfelelően a jogforrási hierarchiában egy szinttel alább elhelyezkedő 66/1999.-es és a 40/1999-es FVM rendeletek a helyi védeltségek tekintetében és a tervtanácsok tekintetében, mint e szabályzási területet érintő kötelező eljárási szabályoknál megtartják a főváros pozitív hatáskör bővülését.

Hiszen az első miniszteri rendelet értelmében a helyi védelem a főváros elfogadott szabályzási keretterv és keretszabályok alapján nyugvó helyi kerületi önkormányzati rendelvek alapján zajlik, míg a másik miniszteri rendelet értelmében e helyi értékek közül kiemelten a világörökségi és MJT területekre központi tervtanácsot kell életre hívni, melyet közvetlenül a miniszter irányít.

A hivatkozott építésügyi szabályzókból analogia iuris megállapítható, hogy a folyamat az adott védendő szabályzási területre ugyanaz, mint a jogforrási hierarchiában kifejtett jogforrások elsőbbségének követelménye. Ez annyit jelent, hogy a kerületi önkormányzatok önkormányzati rendeleteiket a hivatkozott szabályzási területekre ab ovo nem hozhatják meg a főváros előzetes keretszabály és szabályzási keretterv, mint előzetes eljárásainak lefolytatása nélkül.

A rendeletekben foglaltak pedig csak annyiban térhetnek el, amennyiben maga az előzetes eljárásban hozott jogforrások és a jogforrási hierarchiában magasabb szinten elhelyezkedő az állami irányítás egyéb eszközeiben foglaltak ezt megengedik. Az Alkotmány 70/D §-ából levezetett kiemelt közérdek a világörökség és az MJT területek védelme, mint az épített környezetünk egyik értékei, így ezek tekintetében és a jogforrási hierarchia értelmében eljárási szabadságuk a kerületi önkormányzatoknak korlátozott. Amennyiben ezen szabályzási területre jogforrást kívánnak alkotni, akkor figyelemmel kell lenniük az Ötv-ben és az építési jogszabályokban a fővárosnak biztosított pozitív hatásköri eltolódásra. Ez az előzőekre tekintettel egyetértési joga vagy kötelezően lefolytatandó előzetes eljárás, mely két jogi kategória osztja egymás megítélését a jogalkalmazásban.

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HIVATAL
Világörökség Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága

Mindkét jogi eszköz megköveteli a megfelelő módon történő gyakorlásukat, ami jelenti a hivatkozott Ötv-ben szereplő és az FVM rendeletekben idézett keretszabály, szabályzási keretű, mint kötelező előzetes eljárás meglétét vagy az e mellett önállóan is meglévő egyetértési jog jogszerű gyakorlását. Amennyiben az egyetértési jog, mely analogia legis értendő az előzetes eljárás lefolytatásával is, amennyiben hiányzik, úgy a jogalkotásról szóló törvény és az alkotmánybíráskodásról szóló törvény értelmében az adott kerületi önkormányzati rendeletét formailag teszi alkotmányellenessé, melynek utólagos normakontrolban alkotmányellenes kimondására sincs szükség, hiszen a jogforrás meghozatalakor olyan elháríthatatlan eljárásjogi hibában szenved, mely érvényességét és hatályosságát önmagában megalapozza.

Ezek alapján tájékoztatom Főépítész urat, hogy a levelében kért információra a VÖMNBTV válasza minden oldalról megközelítve az, hogy az adott magyar világörökségi területek, helyszínek mag és védőterületeit a magyar jogalkotó **egységes területként** kívánja védeni s ez irányban az állami irányítás eszközeivel ezeket el is rendeli vagy rendelte, mint kötelezően követendő és alkalmazandó szabályozást.

Tisztelettel:

Budapest; 2005. szeptember 20.

Pintér Tamás
titkárságvezető

